

fforte paa Maadehold. Jeg haaber saaledes, at der fra ærede Medlemmets Side, ikke vil være Noget i Veien for at tiltræde dem, og jeg har en vel grundet Formening om, at den ærede Indenrigsminister helligt ikke vil modsætte sig dem, da der ikke er noget af dem, som lægger nogen Afkæthed eller nogenformelst Urigtighed ind i Lovforlaget. Smidlertid skal jeg, overfor enkelte Medlemmer, der maatte kunne finde, at det er en utidig Nidkjærlighed for Modersmaalet, at komme med saadanne Forslag, og overfor en Bebreidelse, som man maasse kunde gjøre for, at man ikke oftere kommer med det Slags Forslag, tillade mig, at gjøre en Bemærkning, og det er den, at det afhænger meget af, hvad Lovene gaa ud paa. Det gjør ikke det Allerengste, om der i en Lov om Sernveisanlæg, Dampfærger osv. er et Mylber af fremmede Ord, om de ere udanske osv., thi næsten Ingen faar dem at se. — naturligvis uden for Rigsdagen og Regjeringen. — undtagen de, der faae med deres Udførelse at gjøre. S. en Lov derimod, som er beregnet paa at skulle læses af den store Almue, og hvoraf der endog skal være opslaaet Udtog i Bærksteder og paa Fabrikker, finder jeg, at der bør være saa rent og godt. Dansk som mulig, ikke saa meget for, at den skal være forstaaelig, thi vi forstaa næsten bedre fremmede Sprog end vort eget, men nærmest for, at man ikke skal foregaa Arbejderne med et daarligt Sprogereempel. Derfor har jeg villet bidrage til at rense deres, Sprogsmag, og deres Sprogare, for Modersmaalet, og derfor sætter jeg stor Pris paa, at disse Forslag vedtages. — Uagtet jeg vistelig ikke fortjener overmaade megen Velvilie af det ærede Flertal, haaber jeg dog, at ærede Medlemmer ville vise Velvilie imod Modersmaalet, selv med mig som dets Ordfører. Jeg haaber, at den ærede Ordfører ikke vil have Noget at indvende imod, hvad jeg her har sagt. — Med Hensyn til selve Lovforlaget, kan jeg i Et og Alt henholde mig til den ærede Ordfører. Vedtagelsen af denne Lov vil maasse danne et Udspring i denne Rigsdagssamlingens Mærke ved at vise Enighed med Hensyn til dette Spørgsmaal mellem alle ellers modskrivende Meninger.

Bajer: Naar jeg under denne Sags to foregaaende Behandlinger har gjort nogle Indvendinger, have de ikke gjældt Lovforlaget i dets Helhed. Jeg har allerede ved første Behandling kaldt det en sørgelig Nødvendighed, hvorved jeg mener, at det er sørgeligt, at Forholdene mellem Arbejdsgiverne og Arbejdstagerne ere saaledes, at det har været nødvendigt at komme med et saadant Lovforlag, men det er det. Mine Indvendinger have kun dreiet sig om Enkelthederne, og jeg skal ikke negte, at jeg ikke har kunnet stemme for flere af de Endringer, der i dette Thing ere gjorte i Lovforlaget, saaledes at det kun er med blandede Støtter, jeg tilsidst skal stemme for dette. Jeg

skal imidlertid ikke komme videre ind paa disse Enkeltheder. — det vilde jo nu være øftesløst — og jeg skal derfor indskrænke mig til nogle Bemærkninger, om den mere formelle Side, nemlig om de Endringsforslag, som ere fremkomne fra det ærede Medlem for Bornholms Amt's 1ste Valgkreds (København). Naar den store Solberg satte som et af sine Livsformaal, at polere Sproget, tror jeg ogsaa nok, vi her kunne være bekjendte i en halv Time af en Rigsdagssamling, paa et halvt Aar at tale en lille Smule om Sproget. Jeg skal i Overrigt udtale, at det vilde være ønskeligt, om Sprogpoleringen noget mere kunde ske bag Kouliserne, som man maasse kunde kalde det, men saa lidt som muligt her i Thinget, og jeg skal, naar jeg kommer til Slutningen, ytre et Par Ord om Muligheden af at faae en saadan Ordning i Stand. Med Hensyn til de foreliggende Endringsforslag kan jeg ikke undgaa først at rette en lille Anse imod den ærede Forslagsstiller, som synes at have været mindre streng imod sig selv, end imod Andre, idet det nemlig i Forslagene stadig hedder: „forandres“, uagtet han ikke skriver „Forandringsforslag“, men „Endringsforslag“. Dette Ord „forandre“ forekommer ikke mindre end 15 Gange i disse Endringsforslag. I Overrigt skal jeg fuldstændig tiltræde alle de stillede Endringsforslag og anbefale dem paa det Bedste, maasse paa en enkelt Undtagelse nær ved hvilken jeg vil gjøre en lille Bemærkning. Det er foreslaaet, at Ordet „affordre“, i § 13, skal ændres til „afstæ“, men jeg tror, at Ordet „afstæ“, som forresten er et fortrinligt Ord, endiu er ualmindeligt og kun tilhører et mere høttideligt Sprog. Det forekommer mig derfor, at det ikke har sin rette Plads i Fabrikloven. Jeg kunde desuden have ønsket, at den ærede Forslagsstiller var gaaet lidt grundigere til Bærk med Sætningen i § 13, 2det Punktum, hvori dette Ord findes; thi Sætningsbygningen er der forekommen mig saa tung, at det virkelig har sin Vanstælighed, at komme let igjennem den. Der staar nemlig: „Det“ — det er Tilsynet. — „er berettiget til at affordre Enhver, der forefindes i Fabrikken eller Bærkstedet, eller som formodes at arbejde eller at have arbejdet der i Løbet af de sidste tre Maanedes, Forklaringer.“ Det Ord „Forklaringer“ kommer dumpende, saa langt efter, og man kunde have ønsket, at det var kommet højere op. Jeg kunde have ønsket, at den ærede Forslagsstiller havde foreslaaet en saadan Ufsættelse, at det var kommet til at hedde, at Tilsynet blev berettiget til at kræve Forklaringer eller Oplysninger af Enhver, der forefindes i Fabrikken eller Bærkstedet osv.; Ordet „Forklaringer“ var da kommet op paa sin Plads, men derved er der nu Intet at gjøre. Der er til § 20, foreslaaet Ordene „fjendes gyldigt“ i Stedet for „approberes“, men jeg tror, at „godkjendes“ vilde have været fuldt saa godt. „Luftskifte“ i Stedet for „Ventilation“ finder jeg fortrinligt. Naar der derimod er foreslaaet, at